

Szakmáról, szervezésről és szeretetről Rakottyay Katalinnal, a HomoDram csoport rendezőjével

Hét nap, amely megrengette...

A pozsonyi HomoDram színjátszó csoport díjat nyert a kanadai Liverpool International Theatre Festivalon, az amatőr színjátszók nemzetközi seregszemléjén, ahová előttük csupán két szlovákiai csoport jutott ki, és ahol nekik köszönhetően először hangzott fel magyar szó a színpadon.

JUHÁSZ KATALIN

A tavalyi Jókai Napok fesztiváldíjas előadását, az Anyád!-at játszották, valószínűleg utoljára. Rakottyay Katalin rendezővel beszélgettünk a siker kulisszatitkairól.

Mivel a szervezők az általok elküldött fotók alapján választották ki ezt az előadást, gyanítom, hogy ezen a fesztiválon különösen fontos a látvány.

Igen, elsősorban a „vizuálisan megnyerő” előadásokat keresik, hiszen minden csoport az anyanyelvén játszik. Egyébként DVD-t is kértek, de mivel nekünk nem volt, csak a fotókban bízhattunk. Küldtünk ugyan egy rövid angol nyelvű szinopszist a darabról, az addig elnyert díjak listáját és a rólunk megjelent kritikákat, de azok is magyarul íródtak. Általában tizenkét csoportot válogatnak be a világ minden tájáról, úgyhogy nagy volt az örömünk, amikor megjött a meghívó.

Rakottyay Katalin: „Ez volt a HomoDram pályafutásának legjobb fesztiválja” (A szerző felvétele)

zik, hogy optimális feltételeket teremtsen számunkra. És közben mosolyognak. Ha bárhová menni akartunk, mondjuk a tengerpartra, vagy ebédelni, elég volt telefonálni, és mikrobusz jött értünk. A díszletet, amely egy 3x3 méteres fakeret volt, el sem kellett volna szállítanunk sok pénzért, mert, mint utóbb kiderült, a műhelyben elkészítették volna nekünk.

Apropó: pénz. Szokatlan módját választottátok az

A többi csoport miből utazott Kanadába?

Legtöbbjük állami vagy önkormányzati támogatásból. A munkakörülményeik és az anyagi helyzetük összehasonlíthatatlan a miénkkel, nem is kezdem részletezni. Legyen elég annyi, hogy mi voltunk az egyetlen csoport a fesztiválon, amelynek nincs saját színházterme, sem állandó próbaterme. Nem akarták elhinni, amikor meséltük, hogy az előadás próbái az egyik tagunk lakásán zajlottak. Ennek egyébként fő-

lyet úgy alakítottak át, ahogy akartak, és komoly repertoárjuk van, évi száz előadással.

Szakmai szempontból is nagy volt a különbség a csoportok között?

Igen. A kanadaiak például teljesen másképpen gondolkodnak a színjátszásról, mint mi. Túlhangsúlyozott gesztusok, precíz kidolgozottság, semmi lazaság, minimális improvizáció. Mintha nem lélekből jönne a dolog, hanem minden betanult, lekottázott

Ez azért érdekes, mert a HomoDram nyerte a legjobb színpadi látvány díját.

Igen, az elismerés elsősorban a látványtervezőnk, Kovács Nikolettet illeti, aki szerepel is a darabban. A kőkevény realizmust igyekeztünk oldani a szokatlan látványelemekkel. Úgy éreztük, annak ellenére, hogy egy kukkot sem értettek a szövegből, a tartalom is követhető volt a közönség számára, mert a jelenetek többsége eléggé egyértelmű. Az Anyád! egy kortárs lengyel darab, alkoholizmusba és workoholizmusba menekülő nőkről szól, akik anyjukkal is harcot vívnak, őket hibáztatva saját féltresiklott életük miatt.

Mennyire jelentős ez a fesztivál kanadai viszonylatban?

Meglehetősen. 1992 óta két évente rendezik meg. Talán elég, ha annyit mondok, hogy a díjátadó ünnepségen Új-Skócia állam kormányzója is részt vett, és az egész olyan csillogó volt, mint egy Oscar-gála. A helyszín egy Liverpool nevű csendes kisváros, ahol két évente mindenki fesztivál-lázban ég. A tenyerükön hordozzák a csoportokat, minden kívánságukat teljesítik. Lenyűgöző volt az a profizmus, szolgálatkészség és szeretet, amellyel működtetik a rendezvényt. A műszaki gárda, a díszletmunkások, a szervezők, szóval mindenki azért dolgo-

útiköltség előteremtésének. Adománygyűjtést indítottak az interneten.

A szervezők csak a szállást és az étkezést biztosították, így amikor megtudtuk, mennyibe kerülnek a repülőjegyek, már-már lemondtuk a részvételt, hiszen a társulat nullás költségvetéssel működik. Aztán úgy döntöttünk, megpróbálunk nyilvános gyűjtést szervezni, hátha legalább a költség egy része összejön. Egészen hihetetlen, de alig egy hónap alatt, kisebb-nagyobb adományokból a teljes összeget sikerült összegyűjteni. Rokonok, barátok, de ismeretlenek is küldtek pénzt. Ezúton is mindenkinek köszönjük a segítségét.

leg az volt az oka, hogy belefáradtunk az állandó „teremkoldulásba”.

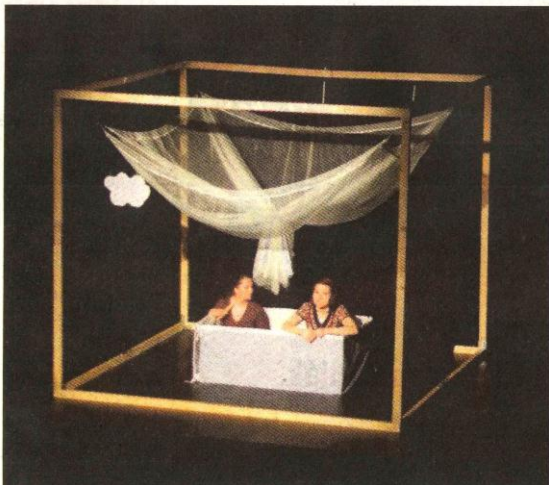
Hátha most, ezek után jelentkezik valaki, és felajánl nektek egy állandó bázist?

Én nem vagyok ennyire optimista. Az előző darabok próbái során mindig más-más helyen húztuk meg magunkat, és minden alkalommal komoly szervezést igényelt, hogy megkapjuk a kulcsot, legyen világítás satöbbi. A körülmények megteremtése több energiát emésztett el, mint maguk a próbák. Ehhez képest az egyik csoport, a németek kaptak a megyétől egy használaton kívüli iskolaépületet, ame-

lenne. A texasi csoport már közelebb állt a mi ízlésünkhöz: azt vallják, hogy a színpadon is meg kell élni az érzelmeket ahhoz, hogy a jelenetek működjenek. Az egyiptomiak megint más stílust hoztak, egy brazil bábos pedig olyan egy-személyes színpadi show-t produkált, amit sosem felejtünk el. Meg is kapta érte a legjobb férfi színész díját.

Az értékes díjon kívül mit adott nektek ez a fesztivál?

Sokat tanultunk a többiek-től, rengeteget beszélgettünk, elemeztük egymás előadásait. És őszinte érdeklődést tapasztaltunk az iránt, amit csinálunk. Szóval mind szakmailag, mind emberileg hasznos és inspiratív volt az a hét nap. Még soha nem tapasztaltunk ekkora érdeklődést, nyitottságot és szeretetet. Nemcsak a csoportok nézték egymás produkcióit, hanem a helyiek is tömegesen jöttek, sőt a más-napi szakmai értékelésekre is kíváncsiak voltak. Kérdeztetek, véleményt mondtak, megállítottak az utcán, még harmadnap is felismertek, in-tegettek. Meghívtak minket a helyi iskolába, hogy tartsunk előadást Szlovákiáról. Helyi családoknál laktunk, úgyhogy megismerhettük az ottani életet. Vendéglátóink úgy bántak velünk, mintha családtagok lennénk. Szóval ez volt a HomoDram pályafutásának legjobb fesztiválja.

Az előadás egyik jelenete

(Képtár)